

Nr 250.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige och Spanien undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat; given Stockholms slott den 27 april 1928.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag samt med överlämnande av texten till en i Madrid den 26 april 1928 under förbehåll om riksdagens godkännande undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat mellan Sverige och Spanien vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av denna traktat.

Under Hans Majestäts,

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Eliel Löfgren.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 27 april 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Ministern för utrikes ärendena anför:

Nu gällande skiljedomskonvention mellan Sverige och Spanien, undertecknad den 23 januari 1905, är i stort sett av samma begränsade räckvidd, som andra liknande avtal från nämnda tid. Från skiljedomsförfarande undantagas enligt konventionen alla tvister berörande de fördragsslutande parternas vitala intressen eller oavhängighet, och det tillkommer som regel parterna själva att avgöra, huruvida dessa förbehåll i det särskilda fallet må vara tillämpliga. Endast för vissa särskilda fall skola nämnda undantag ej kunna göras gällande, nämligen i tvister rörande penningkrav, såvitt de röra tolkningen eller tillämpningen av ett avtal eller hänföra sig till handlingar under krig, inbördes krig eller så kallad fredlig blockad, häktning av främlingar eller beslag å deras egendom, samt vidare i tvister rörande skadeståndsbelopp, när parterna äro ense att skadestånd skall givas.

En särskild skiljeavtalsklausul gäller vidare mellan Sverige och Spanien enligt deklARATIONEN av den 23 juni 1887 angående förlängning av det år 1883 mellan de bägge länderna avslutade sjöfartsavtalet, i vilken deklARATIONEN stadgas att tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av 1883 års avtal skall hänskjutas till ett i deklARATIONEN föreskrivet skiljedomsförfarande. I det år 1925 avslutade handelsavtalet finnes ingen motsvarande bestämmelse om skiljedomsförfarande vid tvist rörande avtalets tolkning eller tillämpning.

Rörande förlikningsförfarande har hittills ingen överenskommelse förelegat mellan de båda länderna.

Spanien har icke avgivit sådan förklaring om godkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet i tvister av rättslig art, som åsyftas i art. 36, andra stycket, av stadgan för nämnda domstol.

Under december 1927 framförde spanska regeringen förslag om förhandlingar i syfte att avsluta en enligt nyare folkrättsliga grundsatser utformad traktat mellan Sverige och Spanien rörande förlikning, rättsligt avgörande och skilje-

dom. Från spansk sida överlämnades därvid ett traktatförslag, avsett att tjäna såsom utgångspunkt för förhandlingarna, och innebärande en förbehållslös reglering av alla eventuellt uppkommande tvister mellan de båda länderna.

I avsikt att bringa det spanska traktatutkastet i närmaste överensstämmelse med riktlinjerna för Sveriges övriga hithörande avtal från senare år, föreslog svenska regeringen, jämte vissa ändringar utan principiell innebörd, införandet av en särskild bestämmelse om att intressetvister böra avdömas enligt grundsatserna för rätt och billighet. Spanska regeringen lämnade härtill sitt samtycke.

Efter förhandlingar i Madrid uppnåddes därefter enighet om ett utkast till avtalstext, och vid föredragning den 20 april 1928 bemyndigade Kungl. Maj:tt sändebudet i Madrid att i överensstämmelse därmed för Sveriges del underteckna en traktat i ämnet. Traktatens undertecknande har sedermera ägt rum i Madrid den 26 april 1928, från svensk sida under förbehåll av riksdagens samtycke.

I sina allmänna drag innebär den traktat, som nu undertecknats med Spanien, att *rättstvister* skola hänskjutas antingen till den fasta mellanfolkliga domstolen eller till en skiljedomstol, som för varje särskilt fall tillsättes i överensstämmelse med reglerna i 1907 års Haagkonvention för fredligt avgörande av tvister. Förlikningsförfarandet är vid tvister av rättslig art allenast fakultativt, och skall alltså komma till användning före hänvändelse till domstol eller skiljedomstol blott därest parterna därom enas. *Intressetvister* skola däremot alltid först gå till förlikning. Om förlikningen misslyckas skola intressetvisterna underställas en för det särskilda fallet tillsatt skiljedomstol, för vars konstituerande reglerna rörande förlikningsnämndens sammansättning i tillämpliga delar gälla.

Såsom härav framgår överensstämmer traktatens system i allt väsentligt med den i mars 1928 undertecknade förliknings- och skiljedomstraktaten mellan Sverige och Frankrike. Det är endast i fråga om vissa detaljer, som de båda traktaterna förete olikheter. Dessa mindre avvikelser äro väsentligen betingade därav, att traktaten med Spanien i formellt hänseende nära ansluter sig till avtalen av Locarnotyp, under det att förhandlingarna om den svensk-franska traktaten ägt rum med utgångspunkt från ett franskt-schweiziskt avtal av år 1925.

Den föreliggande traktaten med Spanien är uppdelad på tre avdelningar, av vilka en omfattar stadganden rörande förfarandet i rättstvister samt regler för förlikningsnämndens verksamhet och sammansättning, en annan förfarandet i intressetvister samt slutligen en tredje vissa bestämmelser av allmän innebörd.

Tvister, för vilkas avgörande särskilt förfarande stadgas i andra mellan parterna gällande avtal, skola avgöras enligt bestämmelserna i dessa avtal (art. 2, andra stycket). Därest tvist uppkommit om en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning faller inom dess domstolars behörighet, kan denna part påyrka, att lagakraftvunnen dom avvaktas, innan det i traktaten angivna förfarandet må komma till stånd (art. 4).

I fråga om *förlikningsförfarandet* gäller, liksom enligt den svensk-franska traktaten, att en ständig förlikningsnämnd skall tillsättas, bestående av fem medlemmar, av vilka parterna vardera välja en och gemensamt utse de tre övriga, däribland ordföranden. Om enighet ej uppnås angående valet av de tre medlemmar, som skola utses gemensamt, anförtras valet åt en tredje makt, till vilken parterna enas om att hänvända sig; kan enighet ej heller uppnås härom, hänvända sig parterna till var sin makt, och valet träffas av dessa två i förening. Skulle också dessa två makter stanna i olika mening, föreslår var och en av dem ett lika antal kandidater som de medlemmar, vilka skola utses, och lotten avgör, vilka av dessa kandidater som skola ingå i nämnden. Denna anordning, som ej återfinnes i tidigare svenska avtal, har tillkommit på spanskt förslag och överensstämmer med de i 1907 års Haagkonvention för fredligt avgörande av tvister (art. 45) förekommande reglerna beträffande val av skiljedomare för det fall att enighet ej uppnås mellan parterna.

Särskilda stadganden finnas rörande val av ersättare för nämndens medlemmar vid tillfälligt förhinder (art. 8).

Nämndens beslut fattas med enkel röstövertvikt med utslagsröst för ordföranden (art. 14).

Vid avslutandet av sin verksamhet skall nämnden — i likhet med vad som stadgas i den svensk-franska traktaten — upprätta ett protokoll, vari fastslås, antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna och eventuellt villkoren för denna överenskommelse, eller att parterna ej kunnat förlikas. Om förlikningen misslyckats äger nämnden därutöver, enligt traktaten med Spanien, att besluta om offentliggörande av en rapport, vari angivas de meningar som omfattats av envar bland medlemmarna, dock icke därest parternas representanter i nämnden skulle motsätta sig en sådan åtgärd.

I artiklarna 2—17 angivas reglerna för förfarandet inför domstol eller skiljedomstol i *rättstvister*.

Om parterna ej enats om att dessförinnan tillgripa förlikningsförfarande — enligt bestämmelserna i art. 3 — eller om förlikning anlåtats men icke lett till resultat, skola alla tvister, vid vilka parterna bestrida varandra en rätt, genom skiljeavtal hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen enligt bestämmelserna i domstolsstadgan, eller till en för den föreliggande tvisten tillsatt skiljedomstol, enligt bestämmelserna i 1907 års Haagkonvention.

Har enighet ej uppnåtts om skiljeavtalet inom tre månader från det endera parten mottagit framställning om tvistens avgörande inför den fasta domstolen eller inför skiljedomstol, äger vardera parten att genom ensidig ansökan anhängiggöra tvisten vid den fasta domstolen efter därom en månad i förväg lämnad underrättelse. Möjlighet står alltså alltid i sista hand öppen för ett anlitande av den fasta domstolen.

För *intressetvister* upptagas bestämmelser i artiklarna 18—20. Skulle i intressetvister det för dessa fall obligatoriska förlikningsförfarandet misslyckas, skall tvisten hänskjutas till en för det särskilda fallet tillsatt skiljedomstol, som äger befogenhet att döma efter rätt och billighet (*ex aequo et bono*). Skiljedomstolen, som utses enligt de för förlikningsnämnden givna

reglerna, skall vara tillsatt inom sex månader efter det att yrkande om skiljedom blivit framställt; vid bristande enighet om val av de gemensamma medlemmarna tillämpas de i art. 6 angivna bestämmelser, för vilka en redogörelse redan lämnats.

Skiljedomstolens utslag är för parterna bindande.

Reglerna för förfarandet inför skiljedomstolen fastställas genom skiljeavtal. Om enighet rörande skiljeavtalet ej uppnåtts inom sex månader efter yrkandet om skiljedom, äger vardera parten att genom ensidig ansökan draga tvisten inför skiljedomstolen, som i så fall själv fastställer regler för förfarandet.

Bland de i traktaten införda allmänna bestämmelserna återfinnes ett stadgande om att parterna under pågående förfarande för förlikning, rättsligt avgörande eller skiljedom skola avhålla sig från varje åtgärd, som kunde hava en ogynnsam återverkan på antagandet av förlikningsnämndens förslag, respektive på den fasta domstolens eller skiljedomstolens utslag. Samtliga dessa tre organ skola äga befogenhet att föreskriva provisoriska åtgärder (art. 21).

Meningsskiljaktighet rörande traktatens tolkning och tillämpning skall, därest parterna ej träffa annan överenskommelse, hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen (art. 23).

Genom den nya traktaten upphäves 1905 års skiljedomskonvention. Den skall gälla för en tid av tio år från dagen för ratifikationsinstrumentens utväxling och förlänges för nya perioder av tio år, om den ej sex månader före den löpande tioårsperiodens utgång blivit uppsagd (art. 25).

Vid de förhandlingar, som lett till undertecknandet av föreliggande traktat, har redan från början en överensstämmande uppfattning gjort sig gällande mellan de båda regeringarna beträffande de väsentliga spörsmålen inom det område, traktaten avser att reglera.

Då jag nu går att föreslå traktatens framläggande inför riksdagen vill jag uttala, att den enighet om ett förbehållslöst system av regler för tvisters avgörande på fredlig väg, som däri fått ett uttryck, synes mig utgöra en förnyad bekräftelse på de goda förbindelser, vilka råda mellan de båda länderna.

Under hänvisning till vad jag nu anfört, får jag hemställa

att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av ifrågavarande mellan Sverige och Spanien undertecknade förliknings- och skiljedomstraktat.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

Svante Hellstedt.

(Översättning)

**Traité de conciliation, de règlement
judiciaire et d'arbitrage entre la
Suède et l'Espagne.**

Sa Majesté le Roi de Suède et Sa
Majesté le Roi d'Espagne,

animés du désir de resserrer les liens
d'amitié qui existent entre la Suède et
l'Espagne et de résoudre, selon les
principes les plus élevés du droit inter-
national public, les différends qui
viendraient à s'élever entre les deux
pays,

ont résolu de conclure à cet effet un
traité et ont désigné pour Leurs Pléni-
potentiaires, à savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

Son Excellence M. Ivan Danielsson,
Son Envoyé Extraordinaire et Ministre
Plénipotentiaire près Sa Majesté Catho-
lique, Commandeur de première classe
de Son Ordre de l'Étoile Polaire,
Grand-Croix de l'Ordre d'Isabelle la
Catholique, etc.;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

Son Excellence Don Miguel Primo
de Rivera y Orbaneja, Marquis de Es-
tella, Président de Son Conseil des
Ministres et Son Ministre d'Etat,
Grand d'Espagne, Lieutenant Général
des Armées, décoré de la Grand'
Croix, laurée, de l'Ordre Royal

**Traktat mellan Sverige och Spanien
rörande förlikning, rättsligt avgörande
och skiljedom.**

Hans Majestät Konungen av Sve-
rige och Hans Majestät Konungen av
Spanien,

vilka äro besjälade av önskan att
förstärka de band av vänskap, som
förener Sverige och Spanien, och att i
enlighet med den mellanfolkliga rät-
tens högsta grundsatser lösa de me-
ningsskiljaktigheter, som må uppkom-
ma mellan de båda länderna,

hava beslutat att i detta syfte av-
sluta en traktat och hava till Sina
fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sve-
rige:

Sin Envoyé extraordinaire och Mi-
nistre plénipotentiaire hos Hans Ka-
tolska Majestät, Kommendören av för-
sta klassen av Nordstjärneorden, Kom-
mendören med stora korset av Isabel
la catolica orden, Herr Ivan Daniels-
son;

Hans Majestät Konungen av Spa-
nien:

Hans Excellens Don Miguel Primo
de Rivera y Orbaneja, Markis av
Estella, Konseljpresident och Utrikes-
minister, Grand av Spanien, General-
löjtnant, innehavare av storkorset med
lager av Kungliga och Militära Sankt
Ferdinansorden, Kommendör med sto-

et Militaire de Saint Ferdinand, Chevalier Grand-Croix des Ordres de Saint Herménegilde, du Mérite Militaire, du Mérite Naval, de l'Ordre de Wasa de Suède, Son Gentilhomme de la Chambre en exercice et service, etc.;

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent réciproquement à régler par voie pacifique et d'après les méthodes prévues par le présent Traité, tous les litiges ou conflits, de quelque nature qu'ils soient, qui viendraient à s'élever entre la Suède et l'Espagne et qui n'auraient pu être résolus par les procédés diplomatiques ordinaires.

Partie I.

Article 2.

Tous les litiges entre les Hautes Parties contractantes, de quelque nature qu'ils soient, au sujet desquels les Parties se contesteraient réciproquement un droit et qui n'auraient pu être réglés à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, seront soumis pour jugement, soit à la Cour permanente de Justice internationale, soit à un tribunal arbitral.

Les contestations pour la solution desquelles une procédure spéciale est prévue par d'autres conventions en vigueur entre les Hautes Parties contractantes seront réglées conformément aux dispositions de ces conventions.

Article 3.

Avant la procédure devant la Cour permanente de Justice internationale ou devant le tribunal arbitral, le différend pourra être, d'un commun accord entre les Parties, soumis à fin de conciliation à une Commission internationale permanente dite Commission

ra korset av Sankt Hermenegildesorden samt av Militärförtjänst- och Marinförtjänstordnarna, Kommendör med stora korset af svenska Wasaorden etc.;

vilka, efter att hava delgivit varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

De höga fördragsslutande parterna förplikta sig ömsesidigt att på fredlig väg och enligt de i denna traktat angivna reglerna avgöra alla meningsskiljaktigheter eller tvister, av vad beskaffenhet de vara må, som må uppkomma mellan Sverige och Spanien, och vilka icke kunnat lösas genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar.

Avdelning I.

Artikel 2.

Alla tvister mellan de höga fördragsslutande parterna, av vad beskaffenhet de vara må, vid vilka parterna bestrida varandra en rätt och vilka icke kunnat lösas på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, skola för avdömande underställas antingen den fasta mellanfolkliga domstolen eller en skiljedomstol.

Tvister, för vilkas biläggande särskilt förfarande stadgats i andra mellan de höga fördragsslutande parterna gällande avtal, skola avgöras enligt bestämmelserna i dessa avtal.

Artikel 3.

Före förfarandet inför den fasta mellanfolkliga domstolen eller inför skiljedomstolen kan tvisten, enligt överenskommelse mellan parterna, i och för åstadkommande av förlikning underställas en ständig internationell nämnd, kallad den ständiga förlik-

permanente de conciliation, constituée conformément au présent Traité.

ningsnämnden och tillsatt i överensstämmelse med denna traktat.

Article 4.

S'il s'agit d'une contestation dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des Parties, relève de la compétence des tribunaux nationaux, cette Partie pourra s'opposer à ce qu'elle soit soumise à la procédure prévue par le présent Traité avant qu'un jugement définitif ait été rendu, dans un délai raisonnable, par l'autorité judiciaire compétente.

Artikel 4.

Om tvisten rör en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av dess egna domstolar, kan vederbörande part motsätta sig, att tvisten hänskjutes till det i denna traktat avsedda förfarandet, innan slutligt utslag inom skälig tid avkunnats av vederbörande judiciella myndighet.

Article 5.

La Commission permanente de conciliation sera composée de cinq membres. Les Parties contractantes nommeront, chacune, un commissaire à leur gré et désigneront, d'un commun accord, les trois autres et, parmi ces derniers, le Président de la Commission. Ces trois commissaires ne devront, ni être ressortissants des Parties contractantes, ni avoir leur domicile sur leur territoire, ou se trouver à leur service. Ils devront être tous trois de nationalité différente.

Les Commissaires seront nommés pour trois ans. Si, à l'expiration du mandat d'un membre de la Commission, il n'est pas pourvu à son remplacement, son mandat est censé renouvelé pour une période de trois ans; les Parties contractantes se réservent toutefois de transférer, à l'expiration du terme de trois ans, les fonctions du Président à un autre des membres de la Commission désignés en commun.

Un membre dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours continue à prendre part à l'examen du différend jusqu'à ce que la procédure soit terminée, nonobstant le fait que son remplaçant aurait été désigné.

En cas de décès ou de retraite de l'un des membres de la Commission de conciliation, il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat, si possible dans

Artikel 5.

Den ständiga förlikningsnämnden skall bestå av fem medlemmar.

De fördragsslutande parterna utse vardera en medlem efter fritt val och välja gemensamt de tre övriga samt bland dessa nämndens ordförande. De tre nämnda medlemmarna må ej vara medborgare i någon av de fördragsslutande staterna, ej heller hava sin hemvist inom deras område eller stå i deras tjänst. De böra sines emellan vara av olika nationalitet.

Medlemmarna utses för en tid av tre år. Om vid utgången av en medlems mandattid annan medlem ej blivit i hans ställe utsedd, skall hans mandat anses förnyat på tre år. De fördragsslutande parterna förbehålla sig emellertid att vid treårsperiodens utgång överlåta ordförandeskapet på annan gemensamt vald medlem av nämnden.

Medlem, vars mandat utgår medan en tvist är föremål för nämndens handläggning skall, ändå att efterträdare blivit utsedd, fortsätta att deltaga i handläggningen av tvisten, till dess den avslutats.

I händelse medlem av förlikningsnämnden dör eller avgår från sin befattning, skall för återstoden av mandattiden en annan utses i hans ställe, såvitt möjligt inom tre månader där-

les trois mois qui suivront et, en tout cas, aussitôt qu'un différend aura été soumis à la Commission.

Article 6.

La Commission permanente de conciliation sera constituée dans les six mois qui suivront l'échange des ratifications du présent Traité.

Si la nomination des membres à désigner en commun n'intervenait pas dans le dit délai ou, en cas de remplacement, dans les trois mois, à compter de la vacance du siège, elle sera confiée à une Puissance tierce, désignée de commun accord par les Parties. Si l'accord ne s'établit pas à ce sujet, chaque Partie désignera une Puissance différente et les nominations seront faites de concert par les Puissances ainsi désignées. Et si, dans un délai de deux mois, ces deux Puissances n'ont pu tomber d'accord, chacune d'elles présentera des candidats en nombre égal aux membres à désigner. Le sort déterminera lesquels des candidats ainsi présentés seront admis.

Article 7.

La Commission permanente de conciliation sera saisie par voie de requête adressée au Président par les deux Parties agissant d'un commun accord.

La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

Article 8.

Dans le délai de quinze jours à partir de la date où la Commission aura été saisie du différend, chacune des Parties pourra, pour l'examen de ce différend, remplacer le membre permanent désigné par elle par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière. La Partie qui voudrait user de ce droit en avisera immédiatement l'autre Partie; celle-ci aura la faculté d'user du même

efter, och i varje fall så snart tvist hänskjutits till nämnden.

Artikel 6.

Den ständiga förlikningsnämnden skall tillsättas inom sex månader efter utväxlingen av ratifikationerna till denna traktat.

Därest val av de medlemmar, som skola utses gemensamt, icke ägt rum inom nämnda tid eller, vid inträffad ledighet, inom tre månader efter det ledigheten uppkommit, skall valet anförtros åt en tredje makt, som utses av parterna gemensamt. Om enighet härom ej kan uppnås, utser vardera parten en olika makt och de sålunda utsedda makterna verkställa val i samråd. Hava efter två månaders förlopp dessa två makter icke kunnat ena sig, uppställer vardera lika många kandidater, som antalet under val varande medlemmar. Genom lottdragning avgöres, vilka av de sålunda uppställda kandidaterna skola ingå i nämnden.

Artikel 7.

Tvist anhängiggöres vid den ständiga förlikningsnämnden genom ansökan, som tillställes nämndens ordförande av båda parterna i förening.

Sådan ansökan skall jämte en kort sammanfattning av tvistens föremål innehålla en hemställan till nämnden att vidtaga alla de åtgärder, som kunna vara ägnade att leda till förlikning.

Artikel 8.

Inom loppet av femton dagar efter det att tvisten anhängiggjorts vid nämnden, må envar av parterna, för behandlingen av denna tvist, ersätta den från dess sida valda ständiga medlemmen med en person, som i den fråga, tvisten gäller, äger särskild sakkunskap. Part, som vill begagna sig av denna rätt, skall därom genast underrätta motparten; denna äger att inom femton dagar efter mottagandet

droit dans un délai de quinze jours à partir de la date où l'avis lui sera parvenu.

Chaque Partie se réserve de nommer immédiatement un suppléant pour remplacer temporairement le membre permanent désigné par elle qui, par suite de maladie ou de toute autre circonstance, se trouverait momentanément empêché de prendre part aux travaux de la Commission.

Au cas où l'un des membres de la Commission de conciliation désignés en commun par les Parties contractantes serait momentanément empêché de prendre part aux travaux de la Commission par suite de maladie ou de toute autre circonstance, les Parties s'entendront pour désigner un suppléant qui siègera temporairement à sa place. Si la désignation de ce suppléant n'intervient pas dans un délai d'un mois, à compter de la vacance temporaire du siège, il sera procédé conformément à l'article 6 du présent Traité.

Article 9.

La Commission permanente de conciliation aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles par voie d'enquête ou autrement et de s'efforcer de concilier les Parties. Elle pourra, après examen de l'affaire, exposer aux Parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

À la fin de ses travaux, la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les Parties se sont arrangées et, s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les Parties n'ont pu être conciliées.

Les travaux de la Commission devront, à moins que les Parties n'en conviennent différemment, être terminés dans le délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du litige.

av sådan underrättelse begagna sig av samma rätt.

Vardera parten förbehåller sig att omedelbart utse tillfällig ersättare för den av parten utsedda ständiga medlemmen, därest denne på grund av sjukdom eller annan omständighet skulle vara tillfälligtvis förhindrad att delta i nämndens verksamhet.

I händelse någon av de fördragslutande parterna gemensamt vald medlem av förlikningsnämnden skulle på grund av sjukdom eller annan omständighet vara tillfälligtvis förhindrad att delta i nämndens verksamhet, skola parterna enas om val av en ersättare, vilken tills vidare intager dennes plats. Därest val av sådan ersättare icke ägt rum inom en tid av en månad efter det den tillfälliga ledigheten uppkommit, skall det förfaringssätt iakttagas, som stadgas i art. 6 av denna traktat.

Artikel 9.

Den ständiga förlikningsnämnden skall hava till uppgift att klarlägga de frågor, om vilka meningsskiljaktighet råder, att i detta syfte genom undersökningar eller på annat sätt införskaffa alla erforderliga upplysningar och att söka förlika parterna. Den må, efter sakens prövning, för parterna framlägga förslag till den lösning av tvisten, den finner lämplig, ävensom fastställa en tid, inom vilken parterna äga att uttala sig.

Vid avslutande av sin verksamhet skall nämnden upprätta ett protokoll, vari allt efter omständigheterna fastslås antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna samt, om anledning därtill föreligger, villkoren för denna överenskommelse, eller att parterna icke kunnat förlikas.

Med mindre parterna annorlunda överenskomma, bör nämndens verksamhet vara avslutad inom en tid av sex månader, räknat från den dag, då tvisten anhängiggjorts vid nämnden.

Si les Parties n'ont pu être conciliées, la Commission pourra, à moins que les deux commissaires librement nommés par les Parties ne s'y opposent, ordonner la publication immédiate d'un rapport où sera consigné l'avis de chacun des membres de la Commission.

Article 10.

A moins de stipulation spéciale contraire, la Commission de conciliation réglera elle-même sa procédure, qui, dans tous les cas, devra être contradictoire. En matière d'enquêtes, la Commission, si elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III (Commissions internationales d'enquêtes) de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Article 11.

La Commission de conciliation se réunira, sauf accord contraire entre les Parties, au lieu désigné par son Président.

Article 12.

Les travaux de la Commission de conciliation ne sont publics qu'en vertu d'une décision prise par la Commission avec l'assentiment des Parties.

Article 13.

Les Parties seront représentées auprès de la Commission de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaire entre elles et la Commission; elles pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet, et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraîtrait utile.

La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents, conseils et experts des deux Parties, ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur Gouvernement.

Därest parterna icke kunnat förlikas, må nämnden, såvida ej de två av parterna fritt valda medlemmarna motsätta sig detta, besluta om omedelbart offentliggörande av en rapport, vari angivas de meningar, som omfattats av envar av nämndens medlemmar.

Artikel 10.

Därest ej annorlunda särskilt stadgats, skall förlikningsnämnden själv fastställa reglerna för förfarandet, som under alla förhållanden bör vara kontradiktoriskt. I fråga om undersökningar skall nämnden, såvida den ej enhälligt annorlunda beslutar, ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i avdelning III (om internationella undersökningskommissioner) i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Artikel 11.

Förlikningsnämnden skall, där annan överenskommelse ej träffas mellan parterna, sammanträda å plats, som bestämmes av ordföranden.

Artikel 12.

Förlikningsnämndens förhandlingar äro ej offentliga, med mindre nämnden med parternas samtycke så beslutar.

Artikel 13.

Parterna skola inför förlikningsnämnden vara företrädde av ombud med uppgift att tjäna såsom mellanhand mellan parterna och nämnden. De må vidare biträdas av rådgivare och sakkunniga, som de i detta syfte utse, ävensom påkalla hörande av alla de personer, vilkas utsagor synas dem vara av värde.

Nämnden skall å sin sida äga befogenhet att begära muntliga förklaringar av de båda parternas ombud, rådgivare och sakkunniga, liksom av alla de personer, vilka den finner lämpligt att låta inkalla med deras respektive regeringars medgivande.

Article 14.

Sauf disposition contraire du présent Traité, les décisions de la Commission de conciliation seront prises à la majorité des voix. En cas de partage, la voix du président sera prépondérante.

Article 15.

Les Parties contractantes s'engagent à faciliter les travaux de la Commission de conciliation et, en particulier, à lui fournir, dans la plus large mesure possible, tous documents et informations utiles ainsi qu'à user des moyens dont elles disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 16.

Pendant la durée des travaux de la Commission de conciliation, chacun des commissaires recevra une indemnité dont le montant sera arrêté d'un commun accord entre les Parties contractantes.

Chaque Gouvernement supportera ses propres frais et une part égale des frais communs de la Commission, les indemnités prévus à l'alinéa 1:er étant comprises parmi ces frais communs.

Article 17.

À défaut d'un arrangement portant le litige devant la Commission permanente de conciliation et, dans le cas d'un semblable arrangement, à défaut de conciliation devant la Commission permanente de conciliation, la contestation sera soumise par voie de compromis, soit à la Cour permanente de Justice internationale dans les conditions et suivant la procédure prévues par son statut, soit à un tribunal arbitral dans les conditions et suivant la procédure prévues par la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Artikel 14.

Med förbehåll för avvikande stadgande i denna traktat skall förlikningsnämnden fatta sina beslut med enkel röstövertikt. I händelse av lika röstetal skall ordföranden hava utslagsröst.

Artikel 15.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att underlätta förlikningsnämndens verksamhet och särskilt att i största möjliga utsträckning tillhandahålla densamma alla erforderliga handlingar och upplysningar samt att begagna de medel, varöfver de förfoga, för att sätta nämnden i tillfälle att inom deras respektive områden och enligt deras lagstiftning instämma och höra vittnen eller sakkunniga samt begiva sig till ort och ställe.

Artikel 16.

Under den tid förlikningsnämndens förhandlingar pågå skall envar av dess medlemmar erhålla en ersättning, vars belopp fastställles genom överenskommelse mellan de fördragsslutande parterna.

Vardera regeringen skall vidkännas sina egna kostnader samt hälften av de gemensamma kostnaderna för nämnden, i vilka gemensamma kostnader de i första stycket angivna ersättningarna inbegripas.

Artikel 17.

I saknad av överenskommelse om tvistens hänskjutande till den ständiga förlikningsnämnden, eller om sådan överenskommelse väl träffats men förlikning ej kommit till stånd inför den ständiga förlikningsnämnden skall tvisten genom skiljeavtal hänskjutas antingen till den fasta mellanfolkliga domstolen i den ordning och med iakttagande av det förfarande, som angivas i domstolsstadgan, eller till en skiljedomstol i den ordning och med iakttagande av det förfarande, som angivas i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Si le compromis n'est pas arrêté dans les trois mois à compter du jour où l'une des Parties aura été saisie de la demande de règlement judiciaire, chaque Partie pourra, après préavis d'un mois, porter directement par voie de requête la contestation devant la Cour permanente de Justice internationale.

Partie II.

Article 18.

Toutes questions sur lesquelles les Gouvernements des deux Hautes Parties contractantes seraient divisés sans pouvoir les résoudre à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, dont la solution ne pourrait être recherchée par un jugement, ainsi qu'il est prévu par l'article 2 du présent Traité, et pour lesquelles une procédure de règlement ne serait pas déjà prévue par un traité ou convention en vigueur entre les Parties, seront soumises à la Commission permanente de conciliation.

La procédure prévue par les articles 7 à 16 du présent Traité sera applicable.

À défaut d'accord entre les Parties sur la requête à présenter à la Commission, l'une ou l'autre d'entre elles aura toutefois la faculté de soumettre directement, après préavis d'un mois, la question à la dite Commission.

Si la requête émane d'une seule des Parties, elle sera notifiée par celle-ci, sans délai, à la Partie adverse.

Article 19.

Si les Parties n'ont pu être conciliées, le conflit sera, à la requête de l'une ou l'autre des Parties, soumis pour décision à un tribunal arbitral ayant le pouvoir de statuer *ex aequo et bono*.

Ce tribunal sera, s'il n'en est convenu autrement, composé de cinq membres désignés suivant la méthode

Om skiljeavtal ej slutits inom tre månader från den dag, då part mottagit framställning om rättsligt avgörande, skall vardera parten äga att, efter därom en månad i förväg lämnad underrättelse, genom ansökan direkt hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Avdelning II.

Artikel 18.

Alla frågor, beträffande vilka meningsskiljaktighet må uppstå mellan de båda höga fördragsslutande parternas regeringar utan att det varit dem möjligt att utjämna denna meningsskiljaktighet på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, och vilka frågor icke kunna underställas rättsligt avgörande i enlighet med bestämmelserna i art. 2 av denna traktat, skola hänskjutas till den ständiga förlikningsnämnden, där est icke för dessa frågors avgörande särskilt förfarande redan stadgats i en mellan parterna gällande traktat eller annan överenskommelse.

Det i artiklarna 7 till och med 16 av denna traktat angivna förfarandet skall vara tillämpligt.

Dock skall, vid bristande samstämmighet mellan parterna om den ansökan, varigenom tvist anhängiggöres vid nämnden, vardera parten äga befogenhet att direkt hänskjuta frågan till nämnden, efter därom en månad i förväg lämnad underrättelse.

Om ansökan ingives av endera parten ensam, skall ansökningen av denna part utan dröjsmål delgivas motparten.

Artikel 19.

Därest parterna ej kunnat förlikas, skall tvisten, på därom av endera parten framställd begäran, i och för avgörande underställas en skiljedomstol, vilken skall äga befogenhet att döma *ex aequo et bono*.

Denna skiljedomstol skall, därest ej annorlunda överenskommits, bestå av fem medlemmar, vilka utses enligt de

prévues aux articles 5 et 6 du présent Traité pour la constitution de la Commission de conciliation. Le tribunal devra être constitué dans les six mois qui suivront la demande d'arbitrage.

La décision du tribunal arbitral sera obligatoire pour les Parties.

Article 20.

Lorsqu'il y aura lieu à arbitrage entre elles, les Parties contractantes s'engagent à conclure, dans les six mois qui suivront la demande d'arbitrage, un compromis spécial concernant l'objet du conflit ainsi que les modalités de la procédure.

Si ce compromis ne peut être conclu dans le délai prévu, l'une ou l'autre des Parties aura le droit de saisir le tribunal par voie de simple requête. Dans ce cas, le tribunal arbitral réglera lui-même la procédure.

Dispositions générales.

Article 21.

Durant la procédure de conciliation, la procédure judiciaire ou la procédure arbitrale, les Parties contractantes s'abstiendront de toute mesure pouvant avoir une répercussion préjudiciable à l'acceptation des propositions de la Commission de conciliation ou à l'exécution de l'arrêt de la Cour permanente de Justice internationale ou de la sentence du tribunal arbitral. A cet effet, la Commission de conciliation, la Cour de Justice et le tribunal arbitral ordonneront, le cas échéant, quelles mesures provisoires doivent être prises.

Article 22.

Si la Cour permanente de Justice internationale ou le tribunal arbitral établissait qu'une décision d'une autorité judiciaire ou de toute autre autorité relevant de l'une des Parties con-

i artiklarna 5 och 6 av denna traktat angivna reglerna rörande förlikningsnämndens tillsättande. Skiljedomstolen skall vara tillsatt inom sex månader efter det att yrkande om skiljedom blivit framställt.

Skiljedomstolens utslag skall vara för parterna bindande.

Artikel 20.

Vid skiljedomsförfarande åligger det de fördragsslutande parterna att inom en tid av sex månader, efter det att yrkande om skiljedom blivit framställt, sluta ett särskilt skiljeavtal rörande tvistens föremål ävensom sättet för förfarandet.

Om sådant skiljeavtal ej kan komma till stånd inom stadgad tid, skall vardera parten äga befogenhet att genom ensidig ansökan göra tvisten anhängig vid skiljedomstolen. I så fall äger skiljedomstolen att själv fastställa regler för förfarandet.

Allmänna bestämmelser.

Artikel 21.

Under pågående förfarande i och för förlikning, rättsligt avgörande eller skiljedom skola de fördragsslutande parterna avhålla sig från varje åtgärd, som kunde vara ägnad att hava en ogynnsam återverkan på antagandet av förlikningsnämndens förslag respektive på verkställandet av den fasta mellanfolkliga domstolens utslag eller av skiljedomen. För bebyggande härav skall förlikningsnämnden, respektive den fasta domstolen eller skiljedomstolen i förekommande fall angiva de provisoriska åtgärder, som böra vidtagas.

Artikel 22.

Därest den fasta mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen skulle finna att ett beslut, som fattats av domstol eller vilken som helst annan myndighet i den ena fördragsslutande

tractantes se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit des gens et si le droit constitutionnel de cette Partie ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer par voie administrative les conséquences de la décision dont il s'agit, la sentence judiciaire ou arbitrale déterminerait la nature et l'étendue de la réparation à accorder à la Partie lésée.

Article 23.

Les contestations qui surgiraient au sujet de l'interprétation ou de l'exécution du présent Traité seront, sauf accord contraire, soumises directement à la Cour permanente de Justice internationale par voie de simple requête.

Article 24.

Le présent Traité sera ratifié, par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag, et par Sa Majesté le Roi d'Espagne après l'accomplissement des formalités établies par les dispositions espagnoles en vigueur. Les instruments de ratification en seront échangés à Stockholm dans le plus bref délai possible.

Article 25.

Le présent Traité, qui remplace la Convention d'arbitrage du 23 janvier 1905, entrera en vigueur à la date de l'échange des ratifications et aura une durée de dix ans à partir de son entrée en vigueur. S'il n'est pas dénoncé six mois avant l'expiration de ce délai, il sera considéré comme renouvelé pour une période de dix années, et ainsi de suite.

Si, lors de l'expiration du présent Traité, une procédure de conciliation, de règlement judiciaire ou d'arbitrage se trouve pendante, elle suivra son cours jusqu'à son achèvement.

staten, helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutit icke eller allenast ofullständigt undanröjas på administrativ väg, skall i domen eller skiljedomsutslaget fastställas arten och omfattningen av den gottgörelse, som bör lämnas den fördelade parten.

Artikel 23.

Därest annan överenskommelse ej träffas, skola de meningsskiljaktigheter, som må uppkomma angående tolkningen eller tillämpningen av denna traktat, direkt hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen genom ensidig ansökan.

Artikel 24.

Denna traktat skall ratificeras, av Hans Majestät Konungen av Sverige med Riksdagens samtycke och av Hans Majestät Konungen av Spanien efter iakttagande av de formaliteter, som enligt gällande spanska bestämmelser äro föreskrivna. Ratifikationsinstrumenten skola utväxlas i Stockholm, så snart ske kan.

Artikel 25.

Denna traktat, som ersätter skiljedomskonventionen av den 23 januari 1905, träder i kraft å dagen för ratifikationernas utväxling och skall gälla för en tid av tio år från dess ikraftträdande. Därest den icke sex månader före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den anses förlängd för en ny tidrymd av tio år och så vidare allt framgent.

Därest vid utlöpanDET av denna traktats giltighetstid förfarande inlemts i och för åstadkommande av förlikning, rättsligt avgörande eller skiljedom, skall detta förfarande fullföljas, intill dess det blir slutfört.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires susnommés ont signé le présent Traité, et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Madrid, en double exemplaire, le 26 avril 1928.

Till bekräftelse härav hava de o nämnda fullmäktige undertecknat denna traktat och försett densamma sina sigill.

Som skedde i Madrid, i två exemplar, den 26 april 1928.

DANIELSSON.
(L. S.)

(underskrifter)

MIGUEL PRIMO DE RIVERA.
MARQUES DE ESTELLA.
(L. S.)